

Załącznik do uchwały nr XVI/131/2021
Rady Miejskiej w Polanicy-Zdroju z dnia 29 grudnia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W POLANICY-ZDROJU
NA ROK 2022**

SPIS TREŚCI

Wstęp

I. Diagnoza zasobów i problemów alkoholowych występujących w Gminie.

II. Cele główne i szczegółowe wynikające z analizy danych statystycznych.

III. Realizacja zadań Programu w oparciu o obszary w NPZ.

IV. Zasoby Gminy niezbędne w realizacji zadań Programu.

V. Koordynowanie zadań Programu.

VI. Finansowanie zadań Programu.

VII. Harmonogram zadań Programu w oparciu o cel operacyjny 2 NPZ.

VIII. System monitoringu i ewaluacji Programu.

IX. Materiały źródłowe.

WSTĘP

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Polsce jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa ta określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu oraz reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację, a także określa źródła finansowania tych zadań.

U podstaw współczesnego systemu regulacji leży założenie, że alkohol nie jest takim samym artykułem jak inne i nie podlega zasadom wolnego rynku. W związku z tym, ustawowym obowiązkiem samorządu gminy jest realizacja polityki ograniczania dostępności alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022, zwany dalej Programem określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Uwzględnia w zadaniach zapis art. 12 ust. 7 dotyczący określenia maksymalnej liczby zezwoleń, usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godzin sprzedaży napojów alkoholowych. Planowane w Programie działania zawierają odniesienia do Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, który wskazuje gminom do realizacji zadania regulacyjne, zapewniające skuteczne egzekwowanie przepisów dotyczących zmniejszania dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.

Art. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wymienia ograniczenie dostępności alkoholu jako podstawę działań samorządu gminnego w zakresie polityki wobec alkoholu. Wysoka ranga jaką ustawodawca nadał tym formom oddziaływań wynika z faktu, iż ograniczanie dostępności alkoholu jest jedną ze skutecznych metod zmniejszających zarówno poziom spożycia alkoholu jak i problemów z tym związanych. Istnieją mocne dowody na związek między gęstością punktów sprzedaży a poziomem konsumpcji alkoholu.

„Dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzi do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie

dostępności – do jej spadku”¹.

We wszystkich krajach europejskich alkohol jest traktowany jako towar szczególny i tym samym nie podlega regułom wolnego rynku. Handel alkoholem jest reglamentowany. W Polsce za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiedzialny jest samorząd gminny. Reglamentację alkoholu rozpoczyna rada gminy poprzez uchwały określające liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ograniczenia godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych. Za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych gmina pobiera opłaty, które przeznacza na rozwiązywanie problemów, generowanych przez spożywanie alkoholu. Naprawianie szkód znacznie przekracza kwoty uzyskane z tytułu sprzedaży alkoholu.

W odniesieniu do alkoholu wyróżnia się dwa rodzaje dostępności: ekonomiczną, która rozumiana jest jako relacja między ceną alkoholu a dochodami konsumentów oraz fizyczną określającą gęstość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ich rozmieszczenie na terenie gminy oraz godziny otwarcia placówki. W ramach ograniczania dostępności alkoholu ustawodawca wprowadził regulacje centralne, wynikające wprost z zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz regulacje lokalne, wprowadzone przez samorząd w tym zadania obowiązkowe i zadania fakultatywne.

Program jest odpowiedzią na występujące w lokalnej społeczności problemy związane z piciem alkoholu. Oparty jest na analizie potrzeb związanych z niwelowaniem problemów i możliwościach ich zaspokajania, uwzględnia zasoby i środki, którymi gmina dysponuje.

Aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu są:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz.1119),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz.2050 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2021 r. poz.1956),
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz.1057 z późn.zm.),

---

¹ J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne*, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.

5. Ustawa z dnia 212 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz.1876 z późn.zm.),
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r. poz.218),
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 –2025 (Dz.U. z 2021 r. poz.642),
8. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685).

Dodatkowo:

1. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku, wydawnictwo PARPA 2021 r.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA ZASOBÓW I PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE

Zbieranie informacji na temat skali i rodzaju problemów związanych z alkoholem wynika z konieczności podejmowania działań w oparciu o analizę sytuacji i diagnozę potrzeb. Diagnoza wskazuje nie tylko rodzaje problemów, ale pozwala także określić zasoby i sprawdzić zapotrzebowanie na różnego typu działania, natomiast prowadzona systematycznie pozwala na monitorowanie problemów alkoholowych i staje się punktem wyjścia do ewaluacji. Dodatkowo argumentem na rzecz przeprowadzania lokalnych diagnoz jest art. 12 ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który wymaga, aby maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży napojów alkoholowych uwzględniały postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a te powinny być uzasadnione rozpoznaniem lokalnych problemów oraz oceną, czy problemy te mają charakter nasilający się czy słabnący. W sytuacji, w której z diagnozy zawartej w gminnym programie wynika, że problemy alkoholowe narastają, np. zwiększa się odsetek młodzieży upijającej się albo wzrasta liczba osób zatrzymanych przez policję lub straż miejską w związku z zakłócaniem porządku publicznego pod wpływem alkoholu, są to dodatkowe argumenty, żeby zaostrzyć przepisy dotyczące ograniczania dostępności alkoholu albo żeby ich przynajmniej dalej nie liberalizować.

1. Obszary diagnozowania i monitorowania w Gminie.

W ramach lokalnej diagnozy zgromadzono informacje w następujących obszarach:

1. Dostępność napojów alkoholowych.

- **Uchwały i zarządzenia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.**

W 2021 roku:

1. obowiązywał - gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (Uchwała Nr XII/108/2020 Rady Miejskiej w Polanicy-Zdroju z dnia 30 grudnia 2020 r.),
2. przyjęto do realizacji - sprawozdanie z realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za rok 2020 (Uchwała Nr V/28/2020 Rady Miejskiej w Polanicy-Zdroju z dnia 28 kwietnia 2021 r.),
3. przyjęto do realizacji - ogólny schemat procedur kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (Zarządzenie Nr 106/2021 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 29 czerwca 2021 r.).

- **Rynek napojów alkoholowych w gminie.**

Rada Miejska w Polanicy-Zdroju dnia 11 czerwca 2018 roku zgodnie z obowiązującymi przepisami, podjęła następujące uchwały:

1. Uchwałę Nr VII/50/2018 w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Polanica-Zdrój miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych - w wyniku jej podjęcia ustalono, iż usytuowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży nie może być bliższe niż w odległości 30 m od przedszkoli, szkół, i innych placówek oświatowo-wychowawczych, obiektów sportowych i obiektów kultury religijnej oraz usytuowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży nie może być bliższe niż w odległości 35 m od przedszkoli, szkół, i innych placówek oświatowo-wychowawczych, obiektów sportowych i obiektów kultury religijnej.

Należy podkreślić, że ustalona w uchwale odległość 30 m i 35 m, nie może stanowić podstawy prawnej dla zakwestionowania zgodności z upoważnieniem ustawowym tego aktu prawa miejscowego organu samorządu terytorialnego. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego należy uznać, że przepisy wydanej na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości uchwały określającej minimalną odległość 30 m i 35 m pomiędzy punktami sprzedaży i podawania napojów alkoholowych a wskazanymi w uchwale obiektami

chronionymi, nie są sprzeczne z celem regulacji wynikającym z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości tj. ograniczaniem spożycia napojów alkoholowych w gminie (Wyrok NSA z dnia 27 lipca 2020 r. sygn.: II GSK 463/20).

2. Uchwałę Nr VII/51/2018 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Polanica-Zdrój - w wyniku jej podjęcia ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sprzedaż handlowa) - po 20 punktów dla każdego rodzaju alkoholu A, B, C, oraz maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (sprzedaż gastronomiczna) – po 55 punktów dla każdego rodzaju alkoholu A, B, C.

W Gminie Polanica-Zdrój nie zostały wyczerpane limity maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia – zarówno w miejscu sprzedaży jak i poza miejscem sprzedaży. Ogólnie obecne limity zezwoleń są dostępne i znacząco przewyższają zapotrzebowanie na te zezwolenia. W najbliższej przyszłości należy rozważyć zmianę aktu prawa miejscowego poprzez zmniejszenie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w szczególności do spożycia w miejscu sprzedaży.

3. Ograniczenie nocnej sprzedaży napojów alkoholowych - uprawnienie do określenia w drodze uchwały ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (art. 12 ust. 4 ustawy). Ograniczenia mogą dotyczyć sprzedaży prowadzonej między godziną 22⁰⁰ a 6⁰⁰.

Wg danych PARPA w 2018 r. z ograniczania nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w Polsce skorzystały 162 gminy (6,6%) a w 2019 r. tylko 32 gminy (1,3%) na 2477 gmin w skali kraju. Wg danych znaczna większość gmin, która skorzystała z ww. możliwości korzystnie ocenia skutki wprowadzenia ograniczenia nocnej sprzedaży napojów alkoholowych. Najczęstsze argumenty wprowadzenia ograniczeń to: wg Policji wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców spowodowany mniejszą liczbą interwencji w pobliżu miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, oraz w stosunku do osób nietrzeźwych znajdujących się w przestrzeni publicznej, mniejszą ilością zakłóceń porządku i ciszy nocnej, pozytywny wpływ na szeroko rozumiany "ład i porządek" w gminie. Urzędy często wskazywały na pozytywny odbiór ograniczenia przez mieszkańców, a także pracowników (wzrost bezpieczeństwa, mniej kradzieży w sklepach) oraz właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych (nie zanotowano spadku dochodów) - dotyczyło to zwłaszcza stacji paliw. Zwracano także uwagę na

mniejszą ilość osób przewożonych do izb wytrzeźwień oraz szpitali (w związku np. urazami związanym ze spożywaniem alkoholu) - informacje ze szpitali i pogotowia ratunkowego. Warto dodać, że ograniczenia w godzinach sprzedaży napojów alkoholowych obowiązują w wielu krajach europejskich m.in. w Irlandii, Portugalii, Litwie, Słowenii, Estonii, Szwecji, Hiszpanii, Finlandii, Łotwie oraz Norwegii.

Jak to wygląda w Polanicy-Zdroju: Rada Miejska w Polanicy-Zdroju do tej pory nie podjęła uchwały w sprawie ograniczenia sprzedaży alkoholu w godzinach nocnych. W najbliższej przyszłości należy podjąć dyskusję nt. wprowadzenia ograniczenia sprzedaży alkoholu w godzinach nocnych i rozważyć zmianę aktu prawa miejscowego.

4. Wprowadzenie zakazu sprzedaży alkoholu w innych miejscach niż wskazane w ustawie (szkoły oraz inne zakłady i placówki oświatowo-wychowawcze, opiekuńcze, a także domy studenckie; zakłady pracy oraz miejsca zbiorowego żywienia pracowników; miejsca i czas masowych zgromadzeń; środki i obiekty komunikacji publicznej z zastrzeżeniem przewidzianych w ustawie wyjątków; obiekty zajmowane przez organy wojskowe i spraw wewnętrznych, jak również rejon obiektów koszarowych i zakwaterowania przejściowego jednostek wojskowych), ze względu na ich charakter (art. 14 ust. 6 ustawy). Przykładami takich miejsc mogą być: miejsca pamięci narodowej, rezerваты przyrody lub cmentarze.

Jak to wygląda w Polanicy-Zdroju: Rada Miejska w Polanicy-Zdroju do tej pory nie podjęła uchwały w sprawie możliwości wprowadzenia zakazu sprzedaży alkoholu w innych miejscach niż wskazane w ustawie, ze względu na ich charakter. Jednym z powodów nie podjęcia uchwały w Gminie jest brak lokalizacji bezpośrednich miejsc sprzedaży napojów alkoholowych w pobliżu miejsc ze względu na ich charakter.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych winien uwzględniać treść art. 12 ust.7 ustawy „Maksymalną liczbą zezwoleń, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

Rynek napojów alkoholowych w Gminie Polanica-Zdrój wg. stanu na 30.11.2021 r.:

	2018	2019	2020	2021 (stan na 30.11.2021)
Max liczba zaplanowanych zezwoleń (wg uchwały) w tym:	225	225	225	225
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,	165	165	165	165
- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	60	60	60	60
Liczba zezwoleń wydanych przedsiębiorcom (sklepy + lokale gastronomiczne)	47	64	60	62

Tabela 1. Liczba uchwalonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ogółem i zezwoleń wydanych przedsiębiorcom w latach 2018-2021.

Wartość alkoholu sprzedanego w punktach sprzedaży alkoholu na terenie gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców, w latach 2018-2020 wyniosła:

Rok	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców (stan na dzień 31 grudnia każdego roku)	6066	6022	5950
Wartość sprzedanego alkoholu w zł	14 469 822,86	14 424 851,44	13 329 619,79
Kwota w zł, którą rocznie przeznacza na zakup alkoholu każdy mieszkaniec Gminy	2385,39	2395,35	2240,27
Liczba mieszkańców Gminy przypadająca na jeden punkt sprzedaży.	129	94	99

Tabela 2. Dane w zakresie wartości sprzedanego alkoholu i rocznej kwoty przeznaczonej na zakup alkoholu przez mieszkańca

Dane Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują, iż w Polsce w 2009 roku na jeden punkt sprzedaży przypadło 246 osób, natomiast w 2019 r. (10 lat później) 297 osób. Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują, iż w Gminie liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży jest mniejsza niż statystyka dotycząca ogólnej sytuacji w kraju.

Obserwuje się spadek sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy w roku 2020 w stosunku do lat 2018-2019. Wartość sprzedanych napojów alkoholowych w roku 2020 zmalała w porównaniu do lat 2018-2019. W przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy wartość roczna przeznaczona na zakup alkoholu w 2020 roku zmalała w stosunku do roku 2019 i 2018. W 2020 roku zwiększyła się również liczba mieszkańców gminy przypadająca na jeden punkt sprzedaży w stosunku do roku 2019. Najprawdopodobniej na powyższe dane duży wpływ miała pandemia COVID-19.

2. Rozmiary problemów alkoholowych, w tym wzory spożywania alkoholu.

- **Rozpowszechnienie i wzory konsumpcji alkoholu w populacji dorosłych.**

1. Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy.

W ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w latach 2017-2020 roku na terenie gminy działał punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień realizujący następujące kategorie zadań:

1. Rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta.
2. Motywowanie osób uzależnionych i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu, kierowanie do specjalistycznego leczenia.
3. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia.
4. Udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym.
5. Udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzicom.
6. Prowadzenie konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi.
7. Udzielanie konsultacji i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.
8. Motywowanie do uczestnictwa w oddziaływaniach adresowanych do osób stosujących przemoc.
9. Gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Punkt Konsultacyjny pełni ważną rolę w lokalnym systemie pomocy, jednak do jego zadań nie należy prowadzenie psychoterapii osób uzależnionych, która jest zbiorem świadczeń zdrowotnych, a te udzielane są wyłącznie przez podmioty prowadzące działalność leczniczą. Z uwagi na to, iż głównym klientem Punktu są osoby z problemami alkoholowymi, niezbędnego wsparcia i pomocy w ilości 3 godzin w każdy wtorek tygodnia udziela instruktor terapii uzależnień i psycholog. W okresie pandemii COVID-19 liczba osób korzystających bezpośrednio z pomocy u specjalistów zmalała dość znacznie co ma znaczny wynik w powyższej statystyce.

Porady i wsparcie specjalistyczne w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień w latach 2017-2020:

	Rok			
	2017	2018	2019	2020
Liczba osób z wizytą w Punkcie, w wyniku którego udzielono porad i konsultacji specjalistycznych, w tym w poszczególnych kategoriach klientów:				
- osobom z problemem alkoholowym:				
• liczba osób	264	172	139	17
• liczba porad	318	264	234	46
- dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA):				
• liczba osób	78	67	102	7
• liczba porad	86	76	147	18
- osobom doświadczającym przemocy w rodzinie:				
• liczba osób	34	15	8	7
• liczba porad	34	15	8	17
- osobom stosującym przemoc w rodzinie:				
• liczba osób	8	4	4	11
• liczba porad	8	4	4	22

Tabela 3. Dane w zakresie liczby osób z wizytą w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień.

2. Placówki leczenia odwykowego.

Na terenie gminy nie funkcjonuje placówka leczenia odwykowego.

Gmina Polanica-Zdrój poprzez zawartą umowę z Podmiotem leczniczym „Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzku dofinansowuje dla mieszkańców prowadzenie programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu (program ponadpodstawowy i pogłębiony oraz program nakierowany na redukcję szkód) w Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w ramach zadania „zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu”.

Leczenie w Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kłodzku, w latach 2017-2020:

	Rok			
	2017 założonych kart	2018 założonych kart	2019 założonych kart	2020 założonych kart
Łączna ilość osób w trakcie leczenia i po leczeniu odwykowym alkoholowym zarejestrowanych w Poradni Odwykowej w Kłodzku	296	264	233	243
z terenu gminy Polanica-Zdrój	25	12	10	8

Tabela 4. Dane w zakresie ilości założonych kart dla osób objętych leczeniem Poradni.

3. Ośrodek Pomocy Społecznej.

Okolo 4-5% rodzin korzystających z pomocy materialnej Ośrodka Pomocy Społecznej to rodziny zmagające się z problemem alkoholowym. W ramach realizacji swoich zadań pracownicy socjalni rozpoznają sytuację a w razie konieczności prowadzą działania interwencyjne i socjalne; prowadzą działania edukacyjne i motywujące, udzielają konkretnych porad w zakresie dalszych działań, możliwości i potrzeby uzyskania pomocy i wsparcia, informują o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc. Ponadto wdrażają procedurę "Niebieskie Karty" i uczestniczą w pracach grupy roboczej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego realizując plan pracy i bezpieczeństwa w rodzinie.

Liczba rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej z uwzględnieniem powodu trudnej sytuacji życiowej, w latach 2017-2020:

Występujący problem:	Liczba rodzin - 2017 rok	Liczba rodzin - 2018 rok	Liczba rodzin - 2019 rok	Liczba rodzin - 2020 rok
-alkoholizm	10	8	7	4
-przemocy w rodzinie	2	14	4	1
-ubóstwo	153	271	107	93
-bezrobocie	116	85	67	58
-niepełnosprawność i długotrwała choroba	144	135	130	120
-bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	16	12	10	8

-bezdromność	3	3	5	6
--------------	---	---	---	---

Tabela 5. Dane w zakresie liczby rodzin objętych pomocą społeczną.

4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny mieści się w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej. Zadania Zespołu realizowane są poprzez zapisy Uchwały Nr IV/18/2011 Rady Miejskiej w Polanicy-Zdroju z dnia 31 stycznia 2011 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Polanica-Zdrój na lata 2019-2023. Zarządzeniem Nr 75/2021 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 05.05.2021 r. powołano i ustalono nowy skład osobowy Zespołu w Polanicy-Zdroju. Skład osobowy członków grupy roboczej ustalany jest przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w oparciu o podjęcie stosownej uchwały.

Realizacja zadań przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w latach 2017-2020:

Rok	2017	2018	2019	2020
Liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych	1	1	1	1
Liczba posiedzeń zespołów	3	3	3	3
Liczba utworzonych grup roboczych	17	15	15	21
Liczba posiedzeń grup	66	68	49	67
Liczba osób objętych pomocą grup roboczych ogółem	44	43	27	38
Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych ogółem	17	16	13	18
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	17	16	13	18
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - A” przez pracowników wszczynających procedurę	10	17	5	12
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - C” przez grupy robocze	8	12	3	10
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - D” przez grupy robocze	6	7	3	8

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - A” w rodzinie z problemem alkoholowym	6	9	5	7
--	---	---	---	---

Tabela 6. Dane w zakresie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana została Zarządzeniem Nr 39/2019 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 2 kwietnia 2019 r. i uzupełniona nowym członkiem Komisji Zarządzeniem Nr 103/2019 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 25 września 2019 r. Komisja pracuje w składzie 4 osobowym.

W zakresie zadań głównym celem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest prowadzenie działań dotyczących zapobiegania nadużywaniu alkoholu, interwencji wobec osób nadużywających alkoholu, działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, prowadzeniem rozmów motywacyjnych oraz prowadzeniem postępowania wyjaśniającego mającego na celu ustalenie, czy zachodzą przesłanki uzasadniające skierowanie danej osoby na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Komisja ponadto podejmuje czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu oraz utrzymywania abstynencji alkoholowej. Komisja opiniuje wnioski przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, prowadzi szereg działań edukacyjno-profilaktycznych promujących zdrowy tryb życia.

Zadania Komisji przedstawia poniższa tabela za okres 2017-2020:

Zadania Komisji	2017	2018	2019	2020
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - liczba przyjętych wniosków, - liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia dobrowolnego, - liczba osób zmotywowanych do utrzymywania abstynencji, - liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych, - liczba wniosków skierowanych do sądu. 	6 3 1 0 2	6 2 4 0 0	2 1 1 0 0	8 3 5 0 0
Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - liczba zaplanowanych kontroli, - liczba przeprowadzonych kontroli. 	4 4	2 1	3 2	0 0
Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. 	28	23	27	18
Udział członków komisji w pracach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1	1	1	1
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie komisji, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - z osobami doznającymi przemocy w rodzinie, - z osobami stosującymi przemoc w rodzinie. 	1 1	0 3	0 0	1 4

Tabela 7. Dane w zakresie liczby zadań zrealizowanych przez GKRPA.

6. Nietrzeźwość w miejscach publicznych.

Liczba podjętych działań przez Straż Miejską w Polanicy-Zdroju, * stan na 31.10.2021 r.

	Rok			
	2018	2019	2020	2021*
Przeprowadzone przez SM kontrole placówek handlowych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi	0	2	0	0

Ukarano mandatem karnym osoby, które spożywały alkohol w miejscach niedozwolonych na podstawie art. 43 ¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	11	7	5	21
Pouczono o zakazie spożywania alkoholu w miejscach publicznych	27	29	5	38
Doprowadzono do miejsca zamieszkania lub Komisariatu Policji	5	13	6	4
Ujawniono/nie ujawniono nietrzeźwych kierowców	0	0	0	0
Skierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Kłodzku w zakresie spożywania alkoholu w miejscu publicznym	Brak danych	Brak danych	Brak danych	6

Tabela 8. Dane w zakresie liczby zadań zrealizowanych przez Straż Miejską.

7. Punkt „Pomarańczowa Linia” i „Niebieska Linia”.

Punkt prowadzi:

- wsparcie dla rodziców bezradnych wobec faktu sięgania przez nastolatka po alkohol,
  - poradnictwo socjalno-prawne,
  - poradnictwo dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin, poradnictwo i konsultacje dla ofiar przemocy w rodzinie (porady telefoniczne, spotkania indywidualne).
- Punkt udziela porad telefonicznych i przeprowadza rozmowy indywidualne. Niezbędnego wsparcia i pomocy udzielają pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej i zatrudnieni w ramach programu „Niebieski czwartek” specjaliści: prawnik i specjalista dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie.

8. Grupy wsparcia/stowarzyszenia/kluby.

Pod koniec 2019 roku na terenie gminy zaczęła funkcjonować Grupa Al-Anon „Wyspa” (samopomocowa grupa wsparcia dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym). W 2020 r. spotkania grupy odbywały się tylko w okresie poprzedzonym pandemią COVID-19. Spotkania grupy są nieodpłatne i odbywają się raz w tygodniu (każdy czwartek) w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej.

3. Zasoby w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym.

- Realizowane programy profilaktyczne i inne działania profilaktyczne.

1. Szkoły, przedszkola i placówki wsparcia dziennego.

Liczba programów profilaktycznych realizowanych, w latach 2017-2020:

Rok	2017	2018	2019	2020
Liczba rekomendowanych programów profilaktycznych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego w polanickich placówkach szkolnych (3 placówki)	1	0	0	1
inne programy profilaktyczne, w tym tylko z obszaru profilaktyki uniwersalnej	tak	tak	tak	tak
Inne działania nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, w tym: jednorazowe prelekcje, pogadanki, spektakle, festyny i inne imprezy plenerowe (poza sportowymi), imprezy sportowe (turnieje, wyścigi, olimpiady itp. z wyjątkiem pozalekcyjnych zajęć sportowych), konkursy (plastyczne, literackie, muzyczne itp.)	tak	tak	tak	tak

Tabela 9. Dane w zakresie liczby programów profilaktycznych realizowanych.

Na terenie Gminy funkcjonują dwie szkoły podstawowe (publiczna i niepubliczna) i szkoła ponadpodstawowa. W placówkach tych realizowana jest sukcesywnie działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna. W każdej szkole funkcjonuje Program Wychowawczo–Profilaktyczny i Bezpieczna Szkoła, który realizowany jest we wszystkich klasach w zakresie uzależnionym od wieku i poziomu uczniów. Dodatkowo szkoły organizują zajęcia profilaktyczne na temat agresji, tolerancji, uzależnienia od technologii, internetu, narkotyków i alkoholu, biorą aktywny udział w pogadankach oraz w spotkaniach prewencyjnych z udziałem policjanta Komisariatu Policji w Polanicy-Zdroju. Ponadto w 2020 roku nauczyciele Szkoły Stowarzyszenia „Edukator” wzięli udział w szkoleniu przygotowującym do realizacji w placówce rekomendowanego programu profilaktyczno–edukacyjnego UNPLUGGED.

Liczba placówek wsparcia dziennego, w latach 2017-2020:

	Rok			
	2017	2018	2019	2020
Liczba świetlic realizujących program profilaktyczno-wychowawczy i socjoterapeutyczny	3	3	2	2
Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	74	76	58	71
Liczba dzieci korzystających z dożywiania uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	74	76	58	68
Liczba realizatorów programów i zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w świetlicach	14	14	8	8

Tabela 10. Dane w zakresie liczby placówek wsparcia dziennego.

Uchwałą Nr IX/62/2019 Rady Miejskiej w Polanicy-Zdroju z dnia 25 września 2019 r. utworzono na terenie Gminy Polanica-Zdrój dwie Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone w formie opiekuńczej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju tj. świetlicę profilaktyczno-wychowawczą przy Szkole Podstawowej Nr 2 im. Żołnierzy z Monte Cassino i świetlicę profilaktyczno-wychowawczą przy Szkole Podstawowej Stowarzyszenia „Edukator”. Świetlice zapewniają dzieciom i młodzieży opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawy, zajęcia sportowe i rekreacyjne, organizację form wypoczynku letniego i zimowego, rozwój zainteresowań, uzdolnień i umiejętności praktycznych, posiłek dostosowany do pory dnia i czasu przebywania, organizację zajęć profilaktycznych oraz wdrażania programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy i innych w zakresie wspierania rodziny. W świetlicy profilaktyczno-wychowawczej „Promyk” przy Szkole Podstawowej Nr 2 im. Żołnierzy z Monte Cassino realizowanych jest rekomendowany program profilaktyczno-wychowawczy „Spójrz Inaczej”.

II. ROZDZIAŁ

CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE WYNIKAJĄCE Z ANALIZY DANYCH STATYSTYCZNYCH

Problemy związane z alkoholem są w naszym kraju jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiarów, złożoności, a także z kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale i całe społeczeństwo.

Samorząd gminny jest właściwym organem do kreowania lokalnej polityki wobec alkoholu. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nałożyła na gminy obowiązek ograniczania spożycia alkoholu już w art. 1 ust 1. Obowiązek ograniczania dostępności alkoholu wynika również z Narodowego Programu Zdrowia (cel operacyjny 2: Profilaktyka uzależnień, Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom, Uzależnienie od alkoholu, 4. Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu). Zatem w duchu ograniczania dostępności alkoholu, a co tym idzie ograniczania spożycia alkoholu winna być prowadzona lokalna polityka wobec alkoholu.

PROBLEMY WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY	CELE
<p>Zwiększenie dostępności alkoholu poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dużą liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ogółem. - Dużą liczbę zezwoleń powyżej liczby udzielonej przedsiębiorcom (wolnych, niewykorzystanych). - Spadek wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. - Bardzo dynamiczny na przestrzeni lat 2018-2019 wzrost kwoty pozyskanej z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych. - Bardzo wysokie kwoty przypadające rocznie na zakup napojów alkoholowych przez każdego mieszkańca Gminy. - Brak ograniczeń godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych (sklepy, w tym na stacjach paliw). 	<p><u>Cel główny:</u></p> <p>Ograniczenie dostępności fizycznej alkoholu.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ograniczenie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ogółem. - Obniżenie liczby zezwoleń do wielkości udzielonej przedsiębiorcom (do wyczerpania uchwalonego limitu). - Ograniczenie godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych (sklepy, w tym na stacjach paliw).

<p>Uczniowie sięgają po napoje wysokoprocentowe po raz pierwszy w wieku 11-13 lat.</p>	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie picia alkoholu, w tym opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej przez uczniów szkoły podstawowej.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie udziału w programach.</p>
<p>Przemoc rówieśnicza wśród młodych mieszkańców.</p>	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie zachowań uczniów w zakresie przemocy rówieśniczej.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie udziału w programie/warsztatach w zakresie przemocy rówieśniczej.</p>
<p>Rodzice podchodzą liberalnie do picia alkoholu przez ich dzieci.</p>	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie liberalnego podejścia rodziców do picia alkoholu przez ich dzieci.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie możliwości udziału rodziców w warsztatach w zakresie utrzymania abstynencji przez ich dzieci.</p>
<p>Duży procent osób dorosłych pije alkohol w sposób ryzykowny.</p>	<p><u>Cel główny:</u> Zmniejszenie liczby osób dorosłych, pijących alkohol w sposób ryzykowny.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie możliwości udziału w programie ograniczania picia alkoholu. - Podjęcie uchwały rady w sprawie ograniczenia godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych (sklepy, w tym na stacjach paliw).
<p>Przemoc domowa wśród osób dorosłych.</p>	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków przemocy w rodzinie wśród osób dorosłych.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie możliwości skorzystania z

	<p>pomocy psychologicznej dla osób dorosłych doznających przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. - Zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej dla osób stosujących przemoc. - Zwiększenie kompetencji członków grup roboczych w zakresie pracy z osobami doznającymi przemocy i stosującymi przemoc w rodzinie.
<p>Szkody zdrowotne i rozwojowe u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.</p>	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie szkód zdrowotnych i rozwojowych u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie dostępności pomocy socjoterapeutycznej u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. - Zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. - Zdobyć lub zwiększyć kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny z problemem alkoholowym. - Poprawa relacji między rodzicami/opiekunami a dzieckiem.
<p>Brak wiedzy wśród sprzedawców napojów alkoholowych na temat ustawowych zakazów sprzedaży alkoholu.</p>	<p><u>Cel główny:</u> Zwiększenie poziomu wiedzy w grupie sprzedawców napojów alkoholowych na temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie dostępu sprzedawców handlujących alkoholem do szkoleń na</p>

	temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu.
W mieście są rejon, w których jest niebezpiecznie w związku z awanturami wywoływanym przez osoby będące pod wpływem alkoholu.	<p><u>Cel główny:</u> Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miasta w rejonach, w których najczęściej gromadzą się osoby pijane.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> Zapewnienie mieszkańcom bezpiecznego poruszania się w mieście.</p>
Prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu.	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> Zapewnienie dostępu kierowcom do szkolenia w zakresie wpływu alkoholu na bezpieczeństwo prowadzenia pojazdu.</p>

Zaproponowane cele spełniają warunki SWOT, są konkretne, mierzalne, akceptowalne, realistyczne, terminowe.

III. ROZDZIAŁ REALIZACJA ZADAŃ PROGRAMU W OPARCIU O OBSZARY W NPZ

Analiza SWOT

Określenie priorytetów działań i czynników wpływających na ich realizację.

Wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną (siły)	Wewnętrzne uwarunkowania o <u>negatywnym</u> wpływie na sytuację społeczną (słabości)
<ul style="list-style-type: none"> Doświadczenia w realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Profesjonalna kadra służąca rozwiązywaniu problemów społecznych - członkowie GKRPA, pracownicy OPS, kadra pedagogiczna przygotowana do realizacji 	<ul style="list-style-type: none"> Brak wystarczającej liczby ofert programów terapeutycznych dla osób z problemem alkoholowym.

<p>rekomendowanych programów profilaktycznych i innych, skutecznych działań w zakresie współczesnej profilaktyki.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobra współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych - OPS, Komisariat Policji, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe. 	
<p>Zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów (szanse)</p>	<p>Zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów (zagrożenia)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilny dostęp do środków finansowych pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. • Realizacja profesjonalnych, o udowodnionej naukowo skuteczności programów profilaktycznych, zgodnie z celem operacyjnym nr 2 Narodowego Programu Zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost spożycia alkoholu przez populację osób pełnoletnich. • Niekorzystne wyniki badań dot. używania substancji psychoaktywnych przez młodzież – ESPAD 2019. • Niepokojące szacunki Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dot. dalszego wzrostu spożycia alkoholu

Powyższa analiza danych stanowi ważny punkt wyjściowy do planowania realnych działań i wskaźników realizacji zadań.

Zadania programu realizowane będą w następujących obszarach:

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025

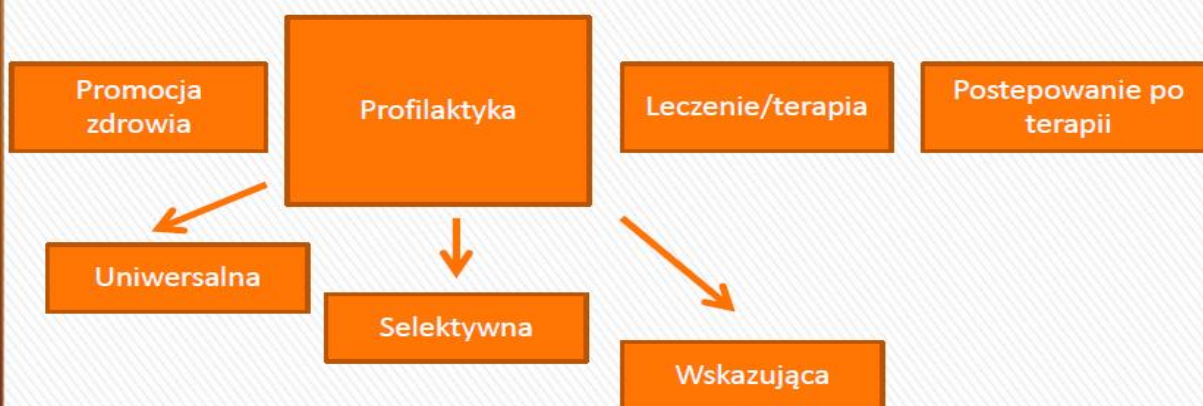
Cel operacyjny 2. Profilaktyka uzależnień

VI. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 2:

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom

Obszar 1 - Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.

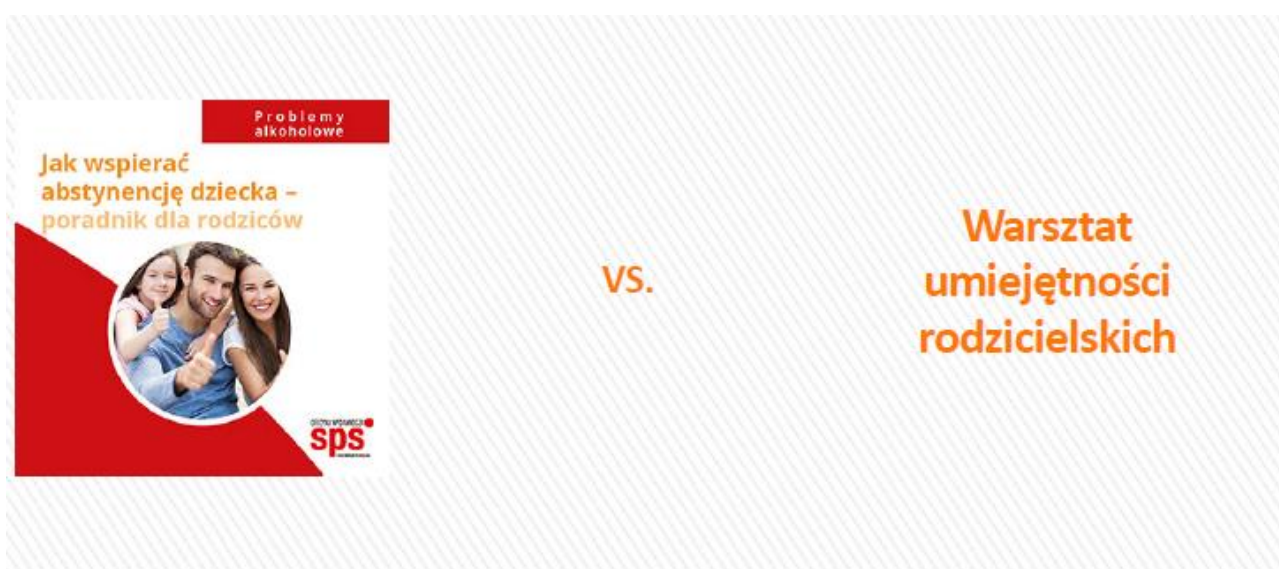
» Miejsce profilaktyki, promocji zdrowia i terapii w ochronie zdrowia

Opis: Edukacja to stały system informowania o lokalnych miejscach pomocy a także wykorzystanie/przekazanie materiałów edukacyjnych oraz prowadzenie kampanii społecznych, broszury, plakaty, ulotki z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej/przemocowej dla określonych grup adresatów – młodzieży, sprzedawców, pracowników ochrony zdrowia, pacjentów placówek leczenia odwykowego, klientów punktów konsultacyjnych, rodzin z problemem alkoholowym i ofiar przemocy, kierowców itp.

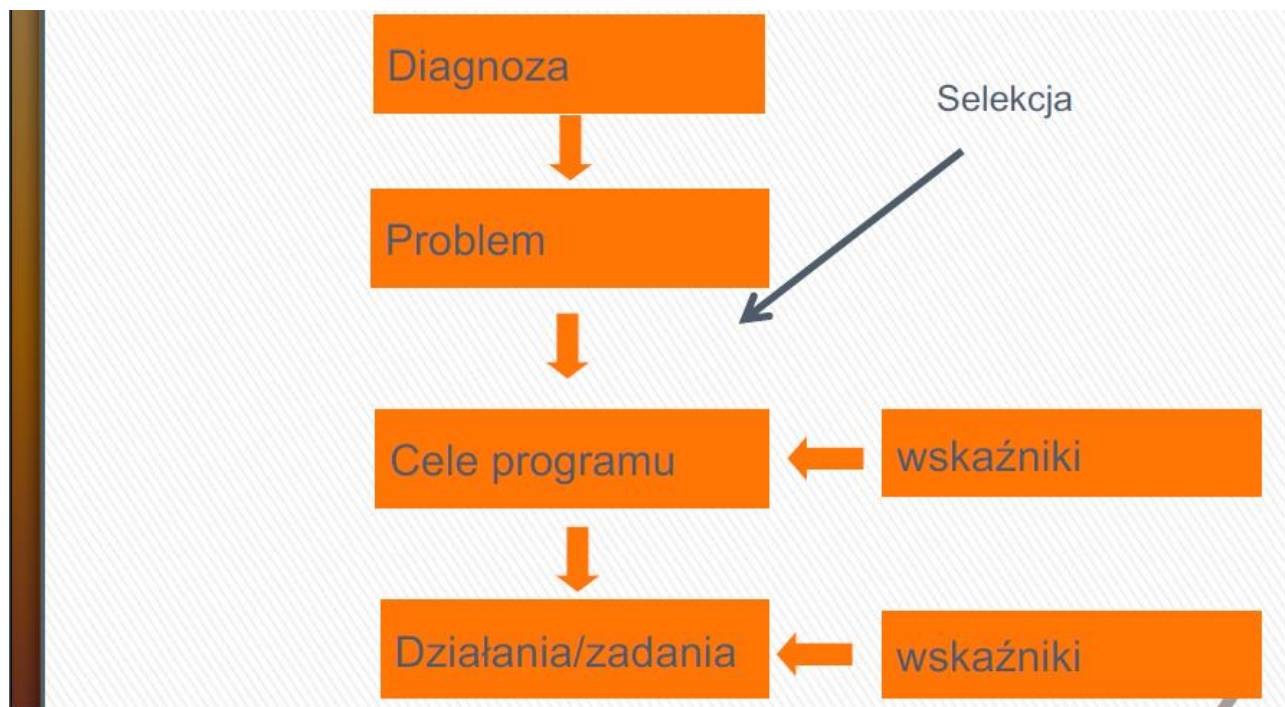
To jest edukacja:

To jest profilaktyka:

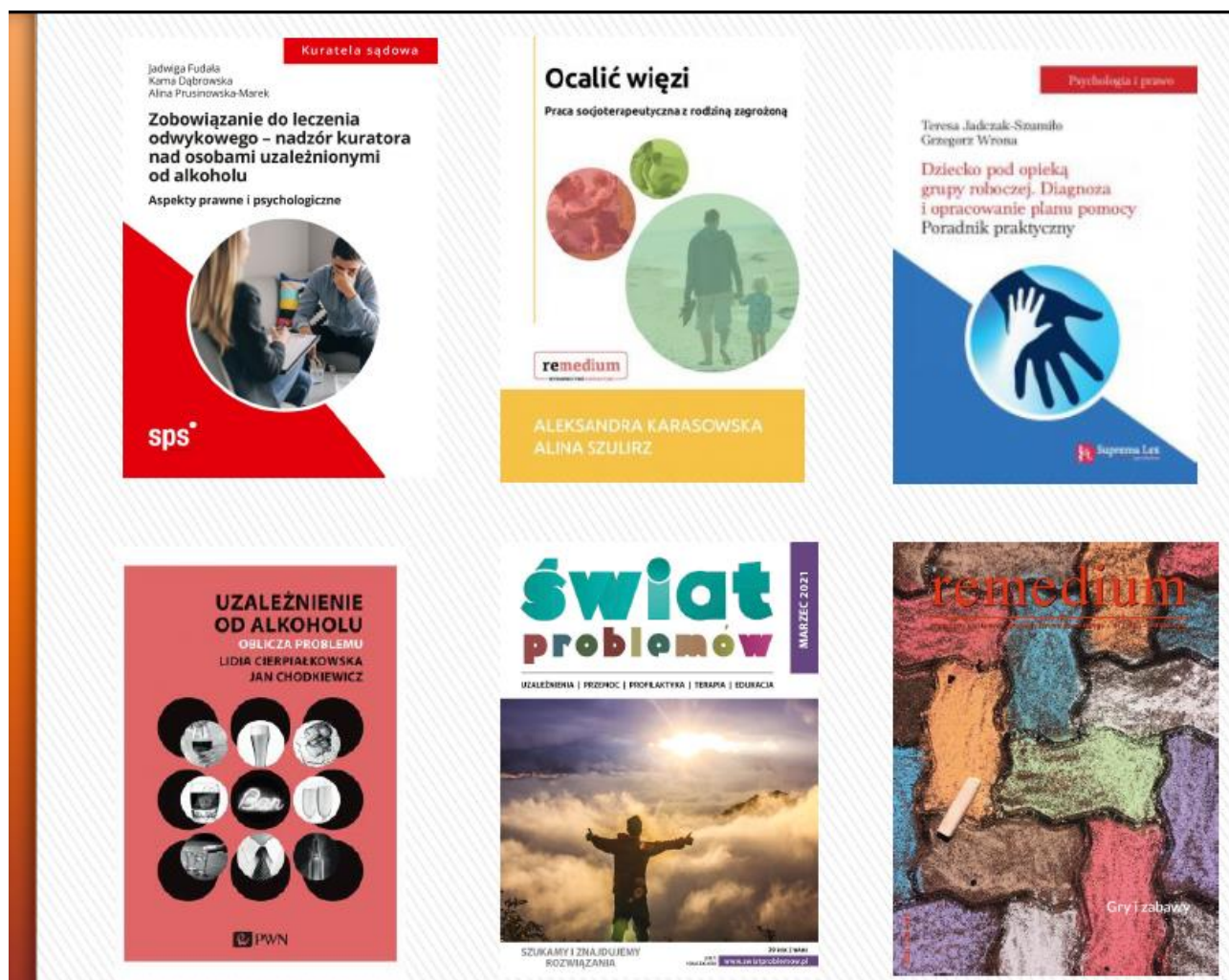
Obszar 2 - Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożycia alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).

Opis: Diagnoza problemów alkoholowych jako punkt wyjścia do budowy i monitorowania gminnych programów. Problematyka związana z sytuacją spożycia alkoholu czyli rozmiary i rozpowszechnienie problemów alkoholowych w tym:

- a) poziom i struktura spożycia,
- b) dostępność alkoholu (liczba punktów sprzedaży alkoholu, liczba zezwoleń, ocena dostępności alkoholu itp.).

Obszar 3 - Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.

Opis: Edukacja kadr w różnych formach: konferencje, szkolenia, warsztaty, superwizje, ale również przekazywanie materiałów edukacyjnych – książki, filmy, broszury.

Obszar 4 - Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

Opis: Realizacja tego zadania to nie tylko prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo- wychowawczych programów profilaktycznych ale także dofinansowanie/organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy

profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.

Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.

Obszar 5 - Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.

Opis: wsparcie dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin pomocą psychologiczną, socjoterapeutyczną i opiekuńczo-wychowawczą w placówkach.

Obszar 6 - Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie.

Opis: wsparcie specjalistyczne dla ofiar przemocy w rodzinie.

Obszar 7 - Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Opis: Cele pomocy osobom uzależnionym od alkoholu – opieka krocząca:

1. Ograniczanie spożywania
2. Abstynencja
3. Redukcja szkód

Programy ograniczania picia vs redukcja szkód

- » **Programy Ograniczania Picia** – celem jest ograniczenie picia
- » **Redukcja szkód** – celem jest ograniczenie negatywnych konsekwencji picia (miejsca spotkań, gdzie klienci mogą pić alkohol ale jednocześnie odstają jedzenie, mogą się umyć, skorzystać z porady lekarza, podawanie alkoholu w DPS – ach, ale w sposób limitowany, praca za piwo – ale zakaz picia w pracy). Programy te mogą być realizowane w poradniach we współpracy z placówkami pomocy społecznej i dofinansowane przez samorządy gmin jako niskoprogowa forma pomocy osobom ciężko uzależnionym, które nie kwalifikują się ani do programów nakierowanych na abstynencję, ani do programów ograniczania spożywania alkoholu

Reintegracja społeczna - pomoc osobom **uzależnionym** od substancji psychoaktywnych w przywróceniu umiejętności uczestniczenia w życiu społecznym oraz zdolności do samodzielnego świadczenia pracy.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025

Cel operacyjny 2. **Profilaktyka uzależnień**

VI. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 2:
Uzależnienie od alkoholu

Obszar 1 - Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej.

Opis: wdrażanie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD, rozpoznawanie zaburzeń alkoholowych, prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla kobiet w ciąży np. kampanie społeczne i materiały edukacyjne.

STREFA RODZICA

STREFA WYCHOWAWCY

STREFA SPECJALISTY

CIAŻA

FASD

FASD

AKTUALNOŚCI

Obszar 2 - Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD.

Opis: organizowanie szkolenia dla personelu medycznego w zakresie rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD. Ponadto szkolenia na tematy FASD dla wychowawców świetlic.

Szkolenia dla lekarzy i pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej.

PARPA przetłumaczyła na język polski podręcznik WHO do szkolenia pracowników podstawowej opieki zdrowotnej. Zawiera on informacje niezbędne do wdrożenia procedury oraz szczegółowy program szkolenia

Szkolenia dla lekarzy ginekologów i położnych na temat FASD

ale ważne są także szkolenia dla wychowawców świetlic socjoterapeutycznych i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, dotyczących pracy z dziećmi z FAS – np. w ramach zadania edukacja kadr

Obszar 3 - Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.

Opis: realizacja lokalnej polityki w zakresie prawa lokalnego.

Ograniczenie dostępności alkoholu w uchwałach rady gminy

- » Określenie maksymalnej ilości zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
- » Ograniczenia w nocnej sprzedaży napojów alkoholowych
- » Określenie zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych
- » Wprowadzanie stałego lub czasowego zakazu sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych w miejscach, obiektach i obszarach z uwagi na ich szczególny charakter

Obszar 4 - Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

Opis: realizacja kampanii edukacyjnych w zakresie ograniczania dostępności alkoholu poprzez broszurki, materiały edukacyjne.

IV. ROZDZIAŁ

ZASOBY GMINY NIEZBĘDNE W REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMU

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań w ramach programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanicy–Zdroju. Partnerami w realizacji działań są z kolei:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polanicy-Zdroju.
2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny i Grupa Robocza w Polanicy-Zdroju.
3. Komisariat Policji w Polanicy-Zdroju.
4. Straż Miejska w Polanicy-Zdroju.
5. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień w Polanicy-Zdroju.
6. Grupa samopomocowa Al-Anon „Wyspa” – dla współuzależnionych.
7. Publiczne i Niepubliczne placówki oświatowe w Polanicy-Zdroju.
8. Placówki wsparcia dziennego w Polanicy-Zdroju.
9. Placówki Ochrony Zdrowia w Polanicy-Zdroju.
10. Instytucje Kultury w Polanicy-Zdroju.
11. Sekcje Klubu Sportowego KS „Polanica-Zdrój”.
12. Organizacje pozarządowe w Polanicy-Zdroju.
13. Kościoły i związki wyznaniowe w Polanicy-Zdroju.

V. ROZDZIAŁ KOORDYNOWANIE ZADAŃ PROGRAMU

Zgodnie z art. 4¹ ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy i jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Program jest aktem o charakterze wewnętrznym. Jest częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych (art. 16b ustawy o pomocy społecznej) realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju. Osobą odpowiedzialną za realizację i wykonanie poszczególnych zadań programu jest koordynator do realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powołany Zarządzeniem Nr 171/2021 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 4 października 2021 r.

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla gminy Polanica-Zdrój na 2022 rok ma charakter ramowy i może ulec zmianom w trakcie jego realizacji, w przypadku nowelizacji zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na posiedzeniu Komisji w dniu 10.12.2021 r.

VI. ROZDZIAŁ FINANSOWANIE ZADAŃ PROGRAMU

1.1. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań programu na rok 2022 są dochody własne gminy, w tym uzyskane z wpływów z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z budżetem gminy, w dziale 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jednoznacznie stanowi, iż: *„Dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i nie mogą być przeznaczane na*

inne cele”.

Dodatkowo zgodnie z art. 9³ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „Gmina przeznacza środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1 (opłata od tzw. „małpek”, na działania mające na celu *realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu*”. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Zdrowia „...zdecydowana większość działań z zakresu lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, będzie znajdowała odzwierciedlenie w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych mających związek z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W związku z powyższym dodatkowa opłata stanowiąca 50% dochodu gminy, na którym jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych stanowi dochód własny gminy pochodzący ze źródła wskazanego w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672) – „wpływy z opłat innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów”. Należy jednak pamiętać o wyłącznym celu, na jaki mogą zostać przeznaczone powyższe środki – *realizacja lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu*. W związku z taką redakcją art. 9³ ust. 4 należy uznać, że środki te nie mogą zostać przeznaczone na inne wydatki niż te, które związane będą z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu. Ponadto kwota powyższych środków finansowych niewykorzystanych w danym roku budżetowym zwiększa pulę środków przeznaczonych w następnym roku na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu i jest podobna do tej stosowanej przy środkach określonych w art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1.2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ustawy ze środków przeznaczonych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołanej Zarządzeniem Nr 39/2019 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 2 kwietnia 2019 r. i uzupełnionym Zarządzeniem Nr 103/2019 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 25 września 2019 r., biorący udział

w pracach komisji oraz koordynujący działania komisji w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grupy Roboczej otrzymywać będą wynagrodzenie ryczałtowe za swą pracę wynikającą z Regulaminu GKRPA przyjętego Zarządzeniem Nr 7/2014 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 15 stycznia 2014 r., w wysokościach:

-Przewodniczący Komisji - 20%,

-członkowie Komisji - 17%,

minimalnego wynagrodzenia za prace zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r., w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1690). Wynagrodzenie członków Komisji a także członka Komisji w pracach grupy roboczej GZI płatne będzie od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 roku. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi obecność i aktywny udział w pracach Komisji, potwierdzony podpisem na liście obecności.

Członkowi Komisji należy się zwrot kosztów podróży za dojazd na szkolenia i konferencje podnoszące kwalifikacje w dziedzinie profilaktyki uzależnień oraz przemocy w rodzinie i środowisku szkolnym określonych w rozporządzeniu MPiPS z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży.

1.3. Zasady finansowania i wysokości stawek za prace zlecone należą do organu wykonawczego Gminy i stosowane będą przy uwzględnieniu rekomendacji PARPA na 2022 rok.

Inne zadania finansowe przewidziane w programie:

- a) programy profilaktyczno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży - dokonane zostaną z wyboru ofert programowych,
- b) rekomendowane programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży - dokonane zostaną z wyboru ofert programowych,
- c) programy szkoleniowe dla przedstawicieli wybranych profesji - dokonane zostaną z wyboru ofert programowych,
- d) zajęcia edukacyjno-korekcyjne lub inne formy oddziaływań dla sprawców przemocy – realizowane będą poprzez wybór dokonywany przez realizatora programu.

Wszystkie oferty programowe i szkoleniowe omawiane i analizowane są przez realizatora Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z dyrekcją i pedagogami polanickich placówek oświatowych oraz dyrektorami/kierownikami instytucji składającymi wnioski na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

VII. ROZDZIAŁ

HARMONOGRAM ZADAŃ PROGRAMU W OPARCIU O CEL OPERACYJNY 2 NPZ

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 dostosowany jest do lokalnej specyfiki problemów alkoholowych i uwzględnia działania mające charakter długofalowy i stanowiące kontynuację wcześniej podejmowanych zadań. Dodatkowo jest elementem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026, uwzględnia cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 a także rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.

Zadania programu na 2022 rok:

PLANOWANE DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ ZADANIA ----- PARTNER W REALIZACJI ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZACJA KIERUNKU DZIAŁAŃ OKREŚLONEGO W NARODOWYM PROGRAMIE ZDROWIA	WSTĘPNA WYCENA ZADANIA
I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Formy pracy: 1. Dofinansowanie Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kłodzku. Dofinansowanie dotyczy usług w zakresie prowadzenia dla mieszkańców Gminy Polanica-Zdrój programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu (program	OPS - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ----- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	-liczba osób uczestniczących w programach i spotkaniach, -liczba porad udzielonych przez terapeutę, -liczba przeprowadzonych rozmów, -liczba osób	Cel operacyjny 2: Profilaktyka uzależnień. Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom lub Uzależnienie od alkoholu Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 1, 7	4000,00 zł - zgodnie z umową z 2020 r. pomiędzy Gminą Polanica-Zdrój a Podmiotem Leczniczym

<p>ponadpodstawowy i pogłębiany oraz program nakierowany na redukcję szkód). Udział pracowników leczenia odwykowego w szkoleniach, kursach, stażach, superwizjach.</p> <p>2.Prowadzenie interdyscyplinarnej pomocy terapeutycznej, psychologicznej i psychiatrycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz poradnictwa i konsultacji dla ofiar przemocy w rodzinie w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień mieszczącym się w NZOZ „Eskulap” przy ul. Warszawskiej 20. Specjalistycznej pomocy (wsparcie, motywacja, poradnictwo, przeprowadzenie interwencji) udzielają zatrudnieni specjaliści tj. instruktor terapii uzależnień i psycholog, (finansowanie wynagrodzenia pracowników). Dodatkowo bieżące finansowanie kosztów lokalowych (czynsz).</p> <p>3.Wspieranie grupy wstępno-motywacyjnej w dotychczasowym Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień w NZOZ „Eskulap”. Dodatkowo współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi z terenu powiatu kłodzkiego.</p> <p>4.Kontynuacja pracy z biegłym psychiatrą i psychologiem, orzekającymi w przedmiocie uzależnienia</p>	<p>w Kłodzku, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie, Grupy samopomocowe, Stowarzyszenia Abstynenckie, NZOZ-y i Lekarze rodzinni.</p>	<p>skierowanych na leczenie, -liczba podejmujących leczenie odwykowe, -ilość porad i konsultacji udzielonych przez terapeutę, -liczba osób uczestniczących w spotkaniach,</p> <p>-liczba osób uczestniczących w spotkaniach -ilość porad</p> <p>-ilość osób skierowanych do specjalistów -ilość wydanych</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 1, 7</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 7</p> <p>3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja)</p>	<p>„Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzku</p> <p>22800,00 zł</p> <p>ok 1000,00 zł</p>
---	--	--	---	---

<p>od alkoholu (opłacenie kosztów powołania biegłych na zlecenie GKRPA lub Sądu). Dodatkowo współpraca z instytucjami wnioskującymi o zastosowanie leczenia odwykowego.</p> <p>5. Dyżury „pierwszego kontaktu” w Ośrodku Pomocy Społecznej dla osób poszukujących pomocy w związku z nadużywaniem alkoholu. Udzielanie porad z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz osobami współuzależnionymi.</p> <p>6. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i działań profilaktycznych (materiały reklamowe, broszury, ulotki, plakaty, pisma profilaktyczne).</p> <p>7. Inne działania wynikające z bieżącej analizy problemów alkoholowych.</p>		<p>opinii</p> <p>-ilość porad -liczba osób zgłaszających się po pomoc</p> <p>-liczba materiałów edukacyjnych</p>	<p>zdrowotna, społeczna i zawodowa</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 7</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 1</p>	<p>ok 5000,00 zł</p> <p>ok 8000,00 zł</p>
PLANOWANE DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ ZADANIA <hr/> PARTNER W REALIZACJI ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZACJA KIERUNKU DZIAŁAŃ OKREŚLONEGO W NARODOWYM PROGRAMIE ZDROWIA	WYCENA ZADANIA
<p>II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</p> <p>Formy pracy:</p> <p>1. Bieżąca działalność Punktu „Niebieska Linia” w ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy w</p>	<p>OPS - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <hr/> <p>Gminny Zespół interdyscyplinarny i Grupa Robocza, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów</p>	<p>-ilość porad i konsultacji, -liczba osób uczestniczących w spotkaniach</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 7</p>	<p>ok 5000,00 zł</p>

<p>Rodzinie w siedzibie OPS: - poradnictwo indywidualne i wsparcie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie lub stosujących przemoc wobec członków rodziny prowadzone przez certyfikowanego specjalistę w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, poradnictwo socjalno-prawne, pracowników socjalnych, psychologa, prawnika (organizacja spotkań w ramach tzw. „Niebieskiego czwartku”). Dopuszczenie Punktu w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzeniu poradnictwa, udostępniania fachowej literatury i materiałów profilaktyczno-edukacyjnych.</p> <p>2. Pomoc i wsparcie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie jak i osób stosujących przemoc w rodzinie w „Niebieskim Pokoju” mieszczącym się w siedzibie Komisariatu Policji: - poradnictwo, interwencja i wsparcie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - interwencja i prowadzenie indywidualnego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</p> <p>W tym celu niezbędne jest zapewnienie środków finansowych na wynagrodzenie pracy psychologa i realizatora programu (2 x w tygodniu, łącznie 10 godzin pracy). Dodatkowo zaplanowano</p>	<p>Alkoholowych, Punkt Informacyjny -Konsultacyjny ds. Uzależnień, Punkt „Niebieska Linia”, Policja, Psycholog - „Niebieski Pokój”, Placówki oświatowe, Świetlice Profilaktyczno -Wychowawcze.</p>	<p>-ilość udzielonych porad i konsultacji, -liczba osób uczestniczących w spotkaniach</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 6</p>	<p>ok. 30000,00 zł</p>
---	--	--	--	-----------------------------

<p>doposażenie w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzeniu poradnictwa.</p> <p>3. Organizacja programów przeciwdziałania przemocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - program dla kobiet pt. „Bezpieczna Ja” i „Bezpieczna Ja Teen”, którego celem jest ukazanie mechanizmów występujących w sytuacjach wszelkiej przemocy wobec kobiet. Program uczy, jak rozpoznawać zagrożenia i jak ich unikać, nauka rozpoznawania działania agresorów i napastników, nauka jak sprowadzać sytuacje niebezpieczne do poziomu ułatwiającego ucieczkę lub skuteczną reakcję. Planowane szkolenia obejmują dwie grupy kobiet: pierwsza grupa kobiety dorosłe, druga grupa kobiety nastolatki, – zadanie ujęte także w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na 2021 rok, - organizacja warsztatów WenDo (zajęcia samoobrony dla kobiet) – zadanie ujęte także w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na 2021 rok, - organizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób starszych, doznających przemocy oraz zagrożonych przemocą ze strony opiekunów m. in. program „Starszy Pan-Starsza Pani”. 		<p>-liczba osób uczestniczących w programach i spotkaniach</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 5</p>	<p>ok. 30000,00 zł</p>
--	--	--	---	----------------------------

<p>4. Prowadzenie edukacji publicznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, sposobów reagowania na przemoc i możliwość uzyskania pomocy (kampanie lokalne, ulotki, informatory, informacje na stronie internetowej, ogłoszenia w mediach lokalnych).</p>	<p>-ilość prowadzonych działań edukacyjnych</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 3</p>	
<p>5. Organizacja szkoleń dla członków GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego i Grupy Roboczej z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - dialog motywujący jako metoda motywowania do zmiany destruktacyjnych zachowań osób doświadczających pomocy, jak i sprawców przemocy, - superwizowanie pracy członków zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych, - działania profilaktyczne realizowane w kontekście Narodowego Programu Zdrowia, - rodzina z problemem alkoholowym i problemem przemocy – praktyczne aspekty i lokalny system pomocy. 	<p>-liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 3</p>	<p>ok. 10000,00 zł</p>
<p>6. Organizacja lokalnych eventów i konferencji w związku z włączeniem gminy w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy.</p>	<p>-ilość prowadzonych akcji</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 3</p>	<p>ok. 15000,00 zł</p>
<p>7. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole (m. in. „Spójrz Inaczej na Agresję”,</p>	<p>-ilość prowadzonych działań -ilość uczestników działań</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 3</p>	<p>ok. 10000,00 zł</p>

<p>„Szkoła bez przemocy”, "Bezpieczna Szkoła", "Pokonaj Agresję"), 8. Promowanie lokalnych działań w ramach kampanii „Dzieciństwo bez przemocy”, „Zły dotyk”, „Niebieska Linia-pomaga ofiarom przemocy”, „Dziecko w sieci”, „Biała Wstążka” i inne. 9. Udział w powiatowych, wojewódzkich i ogólnopolskich kampaniach na rzecz powstrzymania przemocy w rodzinie. 10. Prowadzenie badań i diagnoz na temat zjawiska przemocy w rodzinie – badania ankietowe w szkołach i środowisku lokalnym w celu poznania skali problemu przemocy w rodzinie oraz diagnozy „grup ryzyka”. 11. Współpraca z Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „NIEBIESKA LINIA”, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z przedstawicielami odpowiednich służb na szczeblu wojewódzkim i samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 12. Inne działania wynikające z bieżącej skali problemu.</p>		<p>-ilość prowadzonych kampanii społecznych</p> <p>-ilość prowadzonych kampanii społecznych</p> <p>-ilość przeprowadzonych badań, -ilość osób biorących udział w badaniach</p> <p>-liczba organizacji do współpracy</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 3</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 3</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 2</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 6</p>	<p>ok. 10000,00 zł</p>
---	--	---	---	----------------------------

PLANOWANE DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ ZADANIA ----- PARTNER W REALIZACJI ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZACJA KIERUNKU DZIAŁAŃ OKREŚLONEGO W NARODOWYM PROGRAMIE ZDROWIA	WYCENA ZADANIA
<p>III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</p> <p>1. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (realizacja programu „Żyj Bez Zagrożeń - Bezpieczna Świetlica” w placówkach wsparcia dziennego). Działania w tym zakresie:</p> <p>a) zajęcia dotyczące promocji zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia i programy opiekuńczo-wychowawcze, w tym program „Spójrz Inaczej” i inne wdrożone, - zajęcia rekreacyjne (wycieczki i wyjazdy krajoznawcze), - zajęcia sportowe na hali, boisku i basenie, - zajęcia edukacyjno-rozwojowe (warsztaty 	<p>OPS - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>-----</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień, Punkt „Pomarańczowa Linia”, Policja, Psycholog - „Niebieski Pokój”, Placówki oświatowe, Świetlice Profilaktyczne -Wychowawcze, Miejska Biblioteka Publiczna, Teatr Zdrojowy – Centrum Kultury i Promocji, Sekcje Klubu Sportowego „Polanica-Zdrój”</p>	<p>-ilość dzieci uczestniczących w zajęciach i programach</p> <p>-ilość nauczycieli uczestniczących w zajęciach</p> <p>- liczba dożywianych dzieci</p> <p>-ilość wyjazdów i działań profilaktyczno-edukacyjnych</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 5</p>	<p>ok. 110000,00 zł</p>

<p>taneczne, muzyczne, komputerowe itp.).</p> <p>Dodatkowo zaplanowano wyposażenie świetlic w niezbędne pomoce i sprzęt do realizacji zajęć pozalekcyjnych będących integralną częścią programu profilaktyczno-wychowawczego (zestawy komputerowe i multimedialne, sprzęt nagłaśniający, sprzęt sportowy).</p> <p>Ponadto istotnym elementem jest dożywanie uczestników oraz zapewnienie wynagrodzenia dla pracowników prowadzących zajęcia.</p> <p>b) formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja półkolonii zimowych i letnich na bazie świetlic profilaktyczno-wychowawczych, - kolonia letnia profilaktyczna (grupa docelowa 45 dzieci), - obozy, inne formy zimowych i letnich wyjazdów dla dzieci i młodzieży, podczas których realizowane będą programy socjoterapeutyczne i profilaktyczno-wychowawcze. Wyjazdy są integralnym elementem całorocznej pracy z dziećmi w świetlicach. <p>2. Pomoc w realizacji zadań profilaktycznych w placówkach oświatowych (w oparciu o złożone przez szkoły zapotrzebowanie):</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansowanie profesjonalnych programów 		<p>-ilość programów profilaktycznych</p> <p>-ilość uczestników programów</p> <p>-liczba czasopism edukacyjnych</p> <p>-liczba</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.</p> <p>Lp. 4</p>	<p>ok. 10000,00 zł</p>
--	--	---	--	------------------------

<p>profilaktycznych w środowisku przedszkolnym, szkolnym i placówkach wsparcia dziennego - założono programy rekomendowane do wyboru przez placówkę szkolną,</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansowanie autorskich programów profilaktycznych, - finansowanie programów edukacyjnych dla rodziców mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych i wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych, - finansowanie programów profilaktycznych w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, - zakup wydawnictw i czasopism edukacyjnych, pomocy dydaktycznych, - udział w przedsięwzięciach badawczych przeprowadzonych wśród uczniów klas podstawowych VII-VIII, <p>3. Wspólnie z Miejską Biblioteką Publiczną i Teatrem Zdrojowym – Centrum Kultury i Promocji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie programów rozwojowych dla dzieci i młodzieży poprzez zajęcia pozalekcyjne, - wspólne przedsięwzięcia minimalizujące wśród dzieci i młodzieży występowanie ryzykownych zachowań, - zajęcia dla młodzieży: spotkania z projekcją filmów o współczesnych		<p>przewodzonych konkursów i olimpiad</p> <ul style="list-style-type: none"> -ilość uczestników konkursów i olimpiad -ilość przeprowadzonych badań, -ilość osób biorących udział w badaniach		
		<p>-ilość programów profilaktyczno-edukacyjnych</p> <p>-ilość uczestników programów</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 4</p>	<p>ok. 10000,00 zł</p>

<p>zagrożeniach młodzieży, - spotkania autorskie ze znanymi pisarzami, artystami i innymi autorytetami społecznymi w celu zwiększenia skuteczności oddziaływań profilaktycznych. 4. Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych organizowanych na wniosek różnych instytucji, organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Polanica-Zdrój podczas których rozwijane będą zainteresowania dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych zachowaniami problemowymi (m.in. zakup materiałów do organizacji zajęć, zakup sprzętu sportowego na rozgrywki w ramach prowadzonego programu zajęć). 5. Dofinansowanie wyjazdów i programów szkoleniowych na wniosek instytucji, organizacji społecznych i parafii kościelnych. 6. Działalność propagandowa w zakresie promocji zdrowia i trzeźwości. Formy działania: - happeningi profilaktyczne, koncerty profilaktyczne, festyny, pikniki i zabawy rodzinne promujące trzeźwość i wzmacniające więź z rodzicami jako czynnika chroniącego przed zachowaniami ryzykownymi (w ramach kampanii społecznych), - zajęcia i imprezy sportowe towarzyszące kampaniom społecznym, warunkiem koniecznym jest konsekwentne przestrzeganie zasad fair play, oraz</p>	<p>-ilość dzieci uczestniczących w zajęciach</p> <p>-ilość prowadzonych wyjazdów -ilość uczestników wyjazdów -ilość przeprowadzonych działań profilaktycznych -ilość uczestników działań profilaktycznych -ilość spotkań -liczba grup -ilość zorganizowanych działań</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 5</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 4</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 1</p>	<p>ok. 9000,00 zł</p> <p>ok. 5000,00 zł</p> <p>ok. 30000,00 zł</p>
---	--	--	---

<p>uwzględnienie indywidualnych potrzeb uczestnika,</p> <p>- akcja ostrzegająca przed spożyciem alkoholu niewiadomego pochodzenia prowadzona przez Główny Inspektorat Sanitarny i PARPA (działanie edukacyjne z wykorzystaniem ulotek profilaktycznych).</p> <p>7. Prowadzenie i finansowanie bieżącej działalności Punktu „Pomarańczowa Linia”. Zaopatrzenie i dystrybucja materiałów profilaktyczno-edukacyjnych.</p> <p>8. Inne formy działań: Działania w zakresie ograniczenia dostępności do alkoholu osobom nieletnim:</p> <p>- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim (wykorzystanie procedur badawczo -profilaktycznych z ogólnopolskiej kampanii "Alkohol-nieletnim dostęp wzbroniony" „Pozory mylą, dowód nie” i „STOP18!”),</p> <p>- przeprowadzenie wakacyjnego programu profilaktyczno-edukacyjnego pn. "Polanica–Zdrój, Bezpiecznym miastem dla dzieci i młodzieży”,</p> <p>- kolportaż materiałów edukacyjnych skierowany do</p>		<p>-ilość dystrybuowanych materiałów</p> <p>-ilość prowadzonych działań edukacyjnych -liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych -ilość prowadzonych programów profilaktycznych -liczba osób biorących udział w programach profilaktycznych</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 1</p> <p>Uzależnienie od alkoholu. Lp.4</p>	<p>ok. 1000,00 zł</p> <p>ok. 10000,00 zł</p>
--	--	---	--	---

<p>sprzedawców napojów alkoholowych występujących do Urzędu Miejskiego z wnioskiem o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.</p> <p>Działania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania edukacyjne - dystrybucja materiałów edukacyjnych kampanii społecznych, - działania profilaktyczne - realizacja programu profilaktycznego „Bezpieczny-Trzeźwy Kierowca” dla młodzieży i kandydatów na kierowców (współpraca z lokalnymi ośrodkami szkolenia kierowców), oraz lokalnej akcji profilaktycznej „Bądź bezpiecznym kierowcą” z udziałem uczniów szkół podstawowych, - działania resocjalizacyjne – w miarę potrzeb wprowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości (wdrożenie programu oraz przeszkolenie osoby do prowadzenia zajęć). <p>Działania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kampanie informacyjne i działania edukacyjne w miejscach publicznych i zakładach pracy. <p>9. Przygotowanie specjalistycznych materiałów reklamowych, edukacyjnych i</p>		<p>-ilość przygotowanych materiałów</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.</p>	<p>ok. 1000,00 zł</p>
--	--	---	---	-----------------------

<p>informacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i profilaktyki w tym ulotek, broszur, plakatów, informatorów.</p> <p>10. Stała i bieżąca współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z przedstawicielami samorządu wojewódzkiego w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń i monitorowania problemów alkoholowych.</p> <p>11. Udział w naradach i konferencjach na tematy związane z profilaktyką problemów alkoholowych.</p> <p>12. Prowadzenie medialnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie promowania życia bez nałogów (m. in. w lokalnych i powiatowych mediach, na stronie internetowej miasta i ops).</p> <p>13. Uwzględnianie problematyki alkoholowej i przemocy w lokalnych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programie aktywności lokalnej w szczególności dotyczącej diagnozy problemów alkoholowych i zjawiska przemocy na terenie.</p> <p>14. Inne działania wynikające z bieżącej analizy sytuacji.</p>		<p>-ilość programów i szkoleń</p> <p>-liczba narad i konferencji</p> <p>-liczba osób biorących w naradach i konferencjach</p> <p>-liczba stosownych dokumentów</p>	<p>Lp. 1</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 3</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 3</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 1</p>	
---	--	--	--	--

PLANOWANE DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ ZADANIA ----- PARTNER W REALIZACJI ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZACJA KIERUNKU DZIAŁAŃ OKREŚLONEGO W NARODOWYM PROGRAMIE ZDROWIA	WYCENA ZADANIA
<p>IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</p> <p>Formy pracy:</p> <p>1. Wspieranie działalności polanickiej grupy wstępno-motywacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.</p> <p>2. Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, promocji zdrowego stylu życia dla instytucji składających zapotrzebowanie w tym zakresie.</p> <p>3. Inne bieżące działania wynikające z tego zadania.</p>	<p>OPS - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>-----</p> <p>GKRPA, Placówki szkolne, Świetlice Profilaktyczno-Wychowawcze, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień, Instytucje i organizacje pozarządowe, Policja, Straż Miejska</p>	<p>-liczba osób biorąca udział w grupie, -liczba podjętych działań, Liczba uczestników, -liczba zakupionych pomocy naukowych,</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 1</p> <p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Lp. 1</p>	<p>ok. 1000,00 zł</p>

PLANOWANE DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ ZADANIA ----- PARTNER W REALIZACJI ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZACJA KIERUNKU DZIAŁAŃ OKREŚLONEGO W NARODOWYM PROGRAMIE ZDROWIA	WYCENA ZADANIA
<p>V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p> <p>Zadanie to ma na celu podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.</p> <p>Formy pracy:</p> <p>1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.</p> <p>2. Przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu Alkoholizmowi, kierowanie do zaopiniowania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>3. Wydawanie postanowień o zgodności punktów sprzedaży z warunkami określonymi w uchwale Rady Miejskiej.</p> <p>4. Prowadzenie cyklicznych akcji o charakterze prewencyjno-edukacyjnym.</p> <p>5. Inne bieżące działania.</p>	<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>-----</p> <p>Urząd Miejski Policja, Straż Miejska</p>	<p>-ilość wszczętych spraw</p> <p>-ilość zakończonych spraw</p> <p>-ilość przyjętych zawiadomień</p> <p>-liczba otrzymanych wniosków</p> <p>-liczba zaopiniowanych postanowień</p>	<p>Uzależnienie od alkoholu. Lp. 5</p> <p>.</p> <p>Uzależnienie od alkoholu. Lp. 5</p>	

PLANOWANE DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZACJA KIERUNKU DZIAŁAŃ OKREŚLONEGO W NARODOWYM PROGRAMIE ZDROWIA	WYCENA ZADANIA
	PARTNER W REALIZACJI ZADANIA			
<p>VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej:</p> <p>1. Organizowanie i finansowanie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, mających na celu odbudowywanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej oraz pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i zamieszkania, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia poprzez:</p> <p>a) wspieranie zatrudnienia socjalnego w ramach działalności stowarzyszeń, klubów abstynenckich i centrów integracji społecznej,</p> <p>b) wspieranie organizacji działających na rzecz aktywizacji zawodowej osób wychodzących z uzależnienia.</p> <p>2. Inne zadania mogące wyniknąć w trakcie realizacji programu.</p>	<p>OPS - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>-----</p> <p>Instytucje i organizacje pozarządowe</p>	<p>-ilość działań</p> <p>-liczba podmiotów realizujących zadanie</p> <p>-liczba uczestników</p>	<p>Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.</p> <p>Lp. 7</p>	

Program zapewnia również realizację pozalekcyjnych zajęć sportowych. Należy podkreślić, że zajęcia muszą być integralnym elementem programu profilaktycznego, uwzględniającego szeroki zakres zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia

i spełniać określone kryteria pozwalające na stwierdzenie, że mogą konstruktywnie wpływać na postawy młodych ludzi wobec używek.

Dodatkowo zajęcia sportowe będą się odwoływać do strategii profilaktycznych (np. osobistych decyzji abstynenckich, przekonań normatywnych) a także wzmacniać czynniki chroniące, zwłaszcza poprzez ukazywanie autorytetów promujących wzorzec trzeźwości (trenera, znanych sportowców, nauczycieli wychowania fizycznego itp.) i rozwijanie zainteresowań, z wyraźnym określeniem norm zachowania w różnych sytuacjach (postawa wobec używek, rozwiązywanie konfliktów, eliminowanie przemocy).

Uczestnictwo w zajęciach sportowych powinno być dla młodego człowieka jednocześnie treningiem ważnych umiejętności życiowych takich jak ustalenie celów i rozwiązywanie problemów, radzenie sobie ze stresem, asertywność i konstruktywne zaspokajanie potrzeb akceptacji i przynależności.

Ponadto program zapewnia imprezy i zawody sportowe o charakterze cyklicznym prowadzącym do trwałej zmiany zachowania.

Główny cel realizowany przy planowanych przedsięwzięciach:

- tworzenie warunków dzieciom, młodzieży i dorosłym do trzeźwego i zdrowego stylu życia poprzez zapewnienie rozrywki i uprawianie sportu - organizacja atrakcyjnych, aktywnych form spędzania czasu wolnego od uzależnień i przemocy,
- budowanie pozytywnych postaw,
- tworzenie alternatywy: sport zamiast ulicy i nałogów,
- specjalnie zaproszeni goście - władze miasta reprezentowane przez Burmistrza Miasta i jego zastępcę, Przewodniczący Rady Miejskiej, radni miasta, duchowni, sportowcy i inne osoby wspierające swoim autorytetem bezalkoholowe przedsięwzięcia.

Cele nadrzędne:

1. Cel profilaktyczny imprezy - uświadomienie dzieciom, młodzieży i dorosłym, że:

a) picie alkoholu i zażywanie narkotyków przez nastolatki:

- zaburza zdolność do uczenia się,
- hamuje rozwój uczuciowy i intelektualny,
- zmniejsza szansę osiągnięcia celów życiowych,
- zwiększa ryzyko uzależnienia się od alkoholu i nikotyny oraz sięgania po narkotyki,
- prowadzi do ryzykownych zachowań seksualnych,

b) alkoholizm i narkomania jest chorobą,

- c) leczenie uzależnień jest bardzo długie i kosztowne,
- d) dzieci i młodzież mają prawo do życia w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym wolnym od uzależnień, agresji i przemocy, a obowiązkiem dorosłych i odpowiednich instytucji jest im to zapewnić,
- e) rodzice, opiekunowie i wychowawcy mają obowiązek wspierania abstynencji dzieci i młodzieży oraz udzielania im pomocy w rozwiązywaniu problemów wynikających z trudnych sytuacji życiowych,
- f) dzieci i młodzież mają prawo do wartościowej informacji o negatywnych skutkach sięgania po narkotyki oraz edukacji promującej zdrowy styl życia,
- f) dorośli mają obowiązek przeciwdziałania sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nieletnim oraz reklamowania i promocji alkoholu,
- g) dzieci i młodzież wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym mają prawo do pomocy socjalnej i psychologicznej oraz ochrony prawnej,
- h) dzieci mają prawo do ochrony przed wszelkimi formami przemocy i zaniedbywania.

2. Cel edukacyjny imprezy - edukacja publiczna poprzez promocję zdrowia:

- dystrybucja materiałów profilaktycznych (plakaty, ulotki dla dzieci i młodzieży, broszury dla rodziców),
- kącik profilaktyczny lub bezpośredni Punkt Konsultacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polanicy-Zdroju zachęcający do promocji zdrowia, informujący o problemach uzależnień i działaniach profilaktyczno-prewencyjnych, udzielający porad oraz informujący o osobach i instytucjach rozwiązujących sferę problemów uzależnień na terenie miasta,
- upowszechnienie powyższego przedsięwzięcia w lokalnych i regionalnych mediach,
- promocja miasta.

3. Cel sportowy imprezy:

- rozpowszechnienie kultury fizycznej i sportu masowego,
- sport zamiast ulicy i przestępstw z udziałem nieletnich.

OGÓLNY PRELIMINARZ WYDATKÓW PROGRAMU

Nazwa działu	OCHRONA ZDROWIA	851
Dział/rozdział	PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI	85154
	PLAN WYDATKÓW NA 2022 r.	303 700,00 zł
Par.	Zadanie	Kwota
4110-składki na ubezpieczenie społeczne	Od zawartych umów cywilno-prawnych.	12 000,00 zł
4120-składki na Fundusz Pracy	Od zawartych umów cywilno-prawnych.	1 800,00 zł
4170-wynagrodzenia bezosobowe	Umowa zlecenie, umowa o dzieło, inne formy zatrudnienia.	Razem 145 000,00 zł
4210-zakup materiałów i wyposażenia	Materiały informacyjno-edukacyjne dla GKRPA. Materiały biurowe i czystości, wyposażenie w środki ochrony osobistej i niezbędny sprzęt do zajęć w placówkach wsparcia dziennego. Materiały informacyjno-edukacyjne, biurowe, czystości i wyposażenie w środki ochrony osobistej dla Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień, Punktu „Niebieska i Pomarańczowa Linii”, „Niebieskiego Pokoju”. Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych organizowanych na wniosek różnych instytucji, organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Polanica-Zdrój podczas których rozwijane będą zainteresowania dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych zachowaniami problemowymi (m.in. zakup materiałów do organizacji zajęć, zakup sprzętu sportowego na rozgrywki w ramach prowadzonego programu zajęć). Zakup niezbędnych materiałów, upominków i nagród przy organizacji lokalnych konkursów, zajęć i imprez profilaktyczno-sportowych, przedstawień świątecznych. Inne zadania mogące wyniknąć w trakcie realizacji gminnego programu.	Razem 20 000,00 zł
4220-zakup środków żywności	Zakup artykułów żywnościowych w ramach dożywiania uczestników placówek wsparcia dziennego. Zakup słodczy jako upominki i nagrody przy organizacji konkursów, zajęć i imprez profilaktyczno-sportowych, przedstawień świątecznych. Poczęstunek podczas organizowanych szkoleń, konferencji i warsztatów. Inne zadania mogące wyniknąć w trakcie realizacji gminnego programu.	Razem 6 000,00 zł
4230-zakup leków i wyrobów medycznych	Zakup lekarstw i środków opatrunkowych celem uzupełnienia apteczki medycznej w placówkach wsparcia dziennego i podczas organizacji imprez sportowo-profilaktycznych.	100,00 zł
4240-zakup pomocy	Zgodnie z zapotrzebowaniem placówek oświatowych, placówek wsparcia dziennego i GKRPA zakup	Razem 1 500,00 zł

<p>naukowych, dydaktycznych i książek</p>	<p>publikacji z zakresu wychowania i profilaktyki. Prenumerata roczna czasopism profilaktycznych: „Niebieska Linia”, „Świat Problemów” itp. Aktualizacja teczek gotowych materiałów, programów i profilaktyki uzależnień dla GKRPA – 2022. Inne zadania mogące wynikać w trakcie realizacji gminnego programu.</p>	
<p>4280-zakup usług zdrowotnych</p>	<p>Dofinansowanie do Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kłodzku (zgodnie z umową z 2022 r. pomiędzy Gminą Polanica-Zdrój a Podmiotem Leczniczym „Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzku).</p>	<p>4 000,00 zł</p>
<p>4300-zakup usług pozostałych</p>	<p>Opłacenie opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Finansowanie kosztów lokalowych funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień (zgodnie z umową najmu użytkowania lokalu). Finansowanie i organizacja programów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz promocji zdrowego stylu życia. Finansowanie i organizacja rekomendowanych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży. Zakup pakietów bazowych materiałów profilaktyczno-edukacyjnych ogólnopolskich kampanii społecznych. Finansowanie i organizacja cyklicznych zajęć z zakresu promocji zdrowia dla dzieci, młodzieży i dorosłych prowadzących do trwałej zmiany zachowania (prowadzenie edukacji zdrowotnej poprzez kąciak profilaktyczno-edukacyjny GKRPA - prowadzenie i obsługa techniczna). Finansowanie i organizacja imprez sportowych i pozalekcyjnych zajęć sportowych w ramach rozwijania umiejętności życiowych i edukacji rówieśniczej (prowadzenie edukacji zdrowotnej poprzez kąciak profilaktyczno-edukacyjny GKRPA - prowadzenie i obsługa techniczna). Finansowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży objętej pomocą profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczą w placówkach wsparcia dziennego ("Bezpieczne ferie i wakacje" w formie półkolonii, kolonii letniej - obowiązkiem podczas wypoczynku jest realizacja programu zajęć socjoterapeutycznych lub profilaktyczno-wychowawczych) oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu. Dofinansowanie wyjazdów i programów szkoleniowych. Dofinansowanie szkoleń dla rodziców - warsztaty umiejętności rodzicielskich. Dofinansowanie szkoleń dla nauczycieli i wychowawców - realizacja programów profilaktycznych, w zakresie pracy z dziećmi z rodzin alkoholowych oraz w zakresie pracy socjoterapeutycznej. Dofinansowanie szkoleń dla trenerów sportowych w</p>	<p>Razem 88 000,00 zł</p>

	zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą. Dofinansowanie szkoleń dla członków GKRPA, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grupy Robocze w ramach zwiększania kompetencji i edukacji przedstawicieli różnorodnych grup zawodowych zaangażowanych w realizację programu. Dofinansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych. Organizacja lokalnych eventów, debat i konferencji w związku z włączeniem gminy w ogólnopolskie akcje promujące trzeźwość i życie rodzinne bez przemocy (wynajęcie sali, prowadzenie, obsługa techniczna). Zgodnie z zapotrzebowaniem GKRPA i GZI opłata abonamentowa za LEX Pomoc Społeczna Optimum i LEX Edytor. Inne zadania mogące wyniknąć w trakcie realizacji gminnego programu.	
4300-zakup usług pozostałych („Małpki”)	Wydatki na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu: finansowanie i organizacja rekomendowanych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.	20 000,00 zł
4410-podróż służbowe krajowe	Delegacja koordynatora programu, członków GKRPA, członków GZI/GR – w zakresie ustawowych obowiązków wynikających z przepisów prawa.	1 300,00 zł
4700-szkolenia pracowników	Organizacja szkoleń, warsztatów, kursów, treningów w ramach zwiększania kompetencji i edukacji przedstawicieli różnorodnych grup zawodowych zaangażowanych w realizację programu oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.	2 000,00 zł
4700-szkolenia pracowników („Małpki”)	Wydatki na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu: podnoszenie kwalifikacji członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracowników socjalnych, członków grup roboczych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.	2 000,00 zł

VIII. ROZDZIAŁ

SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI PROGRAMU

Monitorowanie programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu. Za prowadzenie monitoringu i ewaluację odpowiedzialny jest realizator/koordynator gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, który sporządzi w tym celu:

a) sprawozdania wewnętrzne – sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji

Gminnego Programu, które będzie integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego składanego zgodnie z obowiązującymi przepisami Radzie Miejskiej w Polanicy-Zdroju,

b) informacje planistyczne (propozycje zadań i wskaźniki do budżetu) na kolejny rok od kluczowych realizatorów, które pozwolą na opracowanie GPPiRPA na kolejny rok,

c) sprawozdania zewnętrzne - sprawozdanie ogólne dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na formularzu PARPA-G1.

IX. ROZDZIAŁ MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. Budowa gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z wykorzystaniem metody drzewa problemów – drzewa celów. Katarzyna Łukowska, Katarzyna Okulicz-Kozaryn; Fundacja ETOH; Warszawa 2010.

2. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku; PARPA; Warszawa 2021.

3. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025; Rozporządzenie RM z dnia 30 marca 2021 r.